

سازمان بسیج اساتید دانشگاهها، مراکز آموزش عالی و پژوهشی کشور

مرکز بسیج اساتید استان گلستان

اندیشکده حکمرانی

(کانون بسیج اساتید دانشگاه گلستان)

عنوان:

راهکارهای تحقق شعار سال در دانشگاه‌های کشور و نقش اساتید بسیجی در نیل به

این مهم

اردیبهشت ماه ۱۴۰۲

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

موضوع:

راهکارهای تحقق شعار سال در دانشگاه‌های کشور و نقش اساتید بسیجی در نیل به این

مهم

راهکارهای تحقق شعار سال در دانشگاه‌های کشور و نقش اساتید بسیجی در نیل به این

مهم

سال ۱۴۰۲ به نام سال مهار تورم و رشد تولید نامگذاری شده است که پیام آن ناظر بر مسائل و اولویت‌های مهم کشور از جمله اصلاح نظام مصرف و استحکام اقتصادی کشور بوده است. به عبارت دیگر؛ اهمیت دادن به مردم و نیازهای اساسی جامعه و تأمین استقلال و شکوفایی اقتصادی جمهوری اسلامی ایران در کنار پیشرفت اصولی و دانش بنیان و نوعی نگاه همه جانبه‌نگر به استقرار جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک کشور الگو است که هدف آن با تأمین اسلامیت، جمهوریت، رشد و شکوفایی مثال زدنی است. مهار تورم و رشد تولید به معنای پیشبرد چرخ توسعه‌ای کشور است. رشد تولید به معنای خودکفایی، جلوگیری از خروج سرمایه از کشور، پیشرفت صنعتی و فناوری، اشتغال‌زایی، کاهش و جلوگیری از وابستگی به بیرون و افزایش قابلیت رقابتی کشور در اقتصاد جهانی است. مهار تورم نیز به منزله حفظ و افزایش اعتبار ارزش پول ملی، جلوگیری از افزایش لگام گسیخته قیمت‌ها، تثبیت قیمت‌ها و جلوگیری از نوسان‌های شدید آن، ایجاد تعادل و توازن بین درآمدها و هزینه‌ها و ... در نظر گرفته می‌شود. با مهار تورم و رشد تولید در قالب سیاست‌های سنجیده، منطقی و هدفمند بسیاری از مسائل و معضلات اقتصادی کشور به نحوه بهتری مدیریت و مهار می‌شود و منجر به ایجاد تأثیرات مثبت اجتماعی، سیاسی و روانی خواهد شد و افزایش کارآمدی دولت و مقبولیت و مشروعیت آن را افزایش خواهد داد. بدین منظور در ادامه پژوهش پیشنهادت و راهکارهای مربوطه جهت تحقق مهار تورم و رشد تولید به صورت جامع مطرح شده است.

۱- **تعیین اولویت‌های اصلی تولید:** ایران در تولید برخی کالاها و خدمات، ظرفیت و مزیت راهبردی دارد. برخی فعالیت‌های صنعتی مانند اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی، دستیابی به فناوری‌های پیش‌تاز و ماندن جمعیت در نزدیکی مرزهای کشور؛ به دلایل و رویکردهای گوناگون برای کشور ضروری تشخیص داده می‌شوند. برای تحقق ضرورت‌ها و استفاده از مزیت‌های کشور، لازم است راهبرد توسعه صنعتی یا تولید در ایران تدوین و ابلاغ شود. به این ترتیب، در برخی صنایع که کشور در آن‌ها مزیت کمتری دارد و طبعاً اشتغال و عمق فناوری کمتری دارند با کاهش تعرفه‌ها، تعداد بنگاه‌های کوچک و فاقد توجیه، حذف می‌شوند و در حوزه‌های واجد مزیت (اشتغال‌زا، فناوری قابل حصول جهانی، متناسب با اقلیم ایران و...) تعرفه‌های مؤثر و زمان‌دار وضع می‌شود.

۲- **مولدسازی در اقتصاد و دریافت مالیات از بازارهای غیر مولد و فعالیت‌های سفته بازی در راستای افزایش انگیزه تولید:** بزرگ بودن دولت و عدم حضور مردم در اقتصاد، یکی از مشکلات اقتصادی کشور است که برای محقق شدن شعار سال دولت باید اقداماتی درباره این موضوع انجام شود. به عبارتی می‌توان گفت وقتی نقش مردم از مدیریت و فعالیت‌های اقتصادی کشور کمرنگ باشد کارهای مهم، بزرگ و ثروت‌ساز کشور به جای فعالان اقتصادی در اختیار دولت قرار می‌گیرد و همین مسأله باعث بروز مشکلات اساسی در اقتصاد کشور می‌شود. لذا برای رهایی از مشکل دولتی بودن اقتصاد کشور باید با مراقبت و نظارت لازم مدیریت‌های اقتصادی به مردم واگذار شود. به عبارتی

دولت‌ها باید ضمن کاهش دخالت‌های خود در اقتصاد کشور میزان نظارت خود را بر فعالیت‌های اقتصادی مردم افزایش دهند. برای حضور منابع فعالیت‌های سفته‌بازانه باید موانعی را ایجاد کرد. اگر به طور نسبی شرایط تولید فراهم شود؛ یعنی با حضور سرمایه‌گذاران در فعالیت‌های تولیدی بهبود نسبی شکل بگیرد، اما از طرف دیگر فعالیت‌هایی وجود داشته باشد که افراد با زحمت کمتر سود بیشتری کسب کنند طبیعی است که حتی با بهبود شرایط تولیدی کشور منابع به سمت تولید نخواهد رفت. بنابراین با وضع مالیات می‌توان تا حدودی از این مسأله جلوگیری کرد و باعث افزایش تولید و اثربخش شدن سیاست‌های حمایت از تولید در کشور شد. همچنین یکی از بهترین راه‌ها برای رفع کسری بودجه و کاهش انتظارات تورمی از این ناحیه؛ بحث مولدسازی در اقتصاد است که از فروش اموال مازاد کسری‌ها جبران می‌شود. بدین منظور ضروری است که دولت با ورود سختگیرانه مالیاتی به بازارهای ارز، سکه و طلا، مسکن و خودرو، پول هوشمند را به بازار سرمایه برده و انگیزه‌های سفته‌بازانه را تنها در بورس پیگیری کند. سفته‌بازی یا نوسان‌گیری در ذات بورس بوده و مشکلی را برای اقتصاد کلان کشور ایجاد نمی‌کند اما سفته‌بازی و نوسان‌گیری در هر بازاری به غیر از بورس باعث افزایش حباب، کاهش قدرت خرید مردم، ناترازی اقتصاد و حبس شدن منابع تولید در بازارهای غیر مولد خواهد شد و دولت باید سریعاً سیاست‌های مالیاتی خود را در تمام بازارهای موازی اجرایی کند. پمپاژ پول از بازارهای مولد به بازار سرمایه می‌تواند راهکار بسیار مناسبی برای حمایت از شرکت‌های تولیدی باشد، با بزرگ‌تر شدن و عمق بخشی به بازار سرمایه ایران در سال‌های آتی می‌توان هم جلوی رشد حبابی بازار سرمایه را گرفت و محلی امن و قانونی برای سفته‌بازی ایجاد کرد و هم زمان تولید نیز با پمپاژ پول‌های خرد و کلان به این بازار منفعت ببرد.

۳- رفع عوامل ناترازی تشدید شونده در اقتصاد: اقتصاد ما سال‌ها درگیر ناترازی‌های تشدید شونده‌ای (ناترازی در بودجه، ناترازی صندوق بازنشستگی، ناترازی بانک‌ها و ناترازی در حوزه انرژی) است که رفع آن‌ها نیازمند ثبات و یک عزم همگانی در حاکمیت می‌باشد. در این راستا نیاز است که مهار رشد نقدینگی با اعمال سیاست کنترل مقداری ترازنامه‌های بانکی در دستور کار جدی دولت قرار بگیرد. همچنین لازم است که ناترازی بودجه‌ای و حساب تنخواه دولت نزد بانک مرکزی به صفر رسانیده شود و یک بودجه انقباضی تدوین شود. علاوه بر این دولت ناچار به کنترل عوامل اصلی تورم و همزمان پیگیری اجرای سیاست‌های انبساطی بی‌اثر بر تورم است تا مانع محدود شدن رشد شود.

۴- رفع ناترازی درآمد و هزینه: رفع ناترازی نبود تناسب بین منابع و مصارف بودجه و نظام بانکی در مهار تورم مؤثر می‌باشد. با توجه به اینکه حدود ۹۰٪ هزینه کشور جاری است لذا جذب سرمایه‌گذاری خارجی، استفاده از ظرفیت‌های داخلی در اقتصاد ایران و جلوگیری از فرار مالیاتی اهمیت دارد و به افزایش درآمد دولت می‌انجامد که منابع مورد نیاز آن از درآمدهای پایدار دولت تأمین می‌شود.

۵- کنترل خلق پول بانک‌ها: خلق پول بانک‌ها به ویژه بانک‌های با کمترین کفایت سرمایه محدود شود. چرا که این استراتژی می‌تواند باعث کاهش سرعت رشد مانده تسهیلات شبکه بانکی و کاهش سرعت رشد نقدینگی شود.

۶- افزایش سهم مصارف زیرساختی در بودجه: دولت با افزایش سهم مصارف عمرانی و زیرساختی و کاهش سهم مصارف جاری، به رشد اقتصاد کشور از طریق تأمین بودجه برای مهم‌ترین پروژه‌های اقتصاد کشور کمک نماید.

۷- شفافیت، رقابت و بهبود محیط کسب و کار و ارتقای امنیت سرمایه‌گذاری: تسهیل فضای کسب و کار از طریق رفع انحصارات قانونی و غیر قانونی و همچنین تسهیل صدور مجوزهای لازم برای راه‌اندازی کسب و کارها انجام شود. بنابراین اگر فضای سرمایه‌گذاری و محیط کسب و کار مناسب باشد، ظرفیت‌های کارآفرینی افراد از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل می‌شود و به نسبت روحیه کارآفرینی خود، افراد به میدان می‌آیند و کسب و کار راه می‌اندازند و آن را توسعه می‌دهند. به عبارت دیگر، در فضای سرمایه‌گذاری و محیط کسب و کار مطلوب، بنگاه‌ها به راحتی متولد و اداره می‌شوند و رشد می‌کنند. در این راستا دولت در گام ملی مجوزها را راه‌اندازی نموده است که از این طریق؛ فرآیند صدور مجوزها شفاف شده و زمان صدور مجوز به چند روز کاهش یافته است.

۸- توسعه و ارتقای تأمین مالی تولید: تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی در ایران بانک محور است، یعنی بانک‌ها سهم زیادی در حدود ۹۰٪ در تأمین مالی اقتصاد دارند و تعداد زیادی از شرکت‌ها و بنگاه‌ها در حوزه‌های مالی و غیرمالی به صورت مستقیم و غیرمستقیم، زیرمجموعه شبکه بانکی هستند یا سهامدار برخی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری به شمار می‌روند. بنابراین وضعیت اقتصادی کشور و چگونگی تأمین مالی تولید وابستگی زیادی به چگونگی ایفای نقش بانک‌ها در اقتصاد و همچنین وضعیت متغیرهای پولی و بانکی دارد. در این راستا در سال ۱۴۰۱ قدم‌های خوبی برای تأمین مالی شرکت‌های دانش بنیان از طرف بانک مرکزی و بانک‌های دولتی برداشته شده است اما نکته مهم اینجاست که نمی‌توان با تسهیلات تکلیفی از تولید به صورت کامل حمایت کرد، چرا که تسهیلات تکلیفی در برخی از موارد می‌تواند رانت‌های سنگینی را در پوشش حمایت از شرکت‌های تولید و دانش بنیان ایجاد نماید و لذا عملاً منجر به افزایش تولید نخواهد شد. بدین منظور یکی از بهترین و امن‌ترین روش‌های تأمین مالی برای شرکت‌های تولیدی، بازار سرمایه است و می‌توان با راهکارهای مختلف اعم از انتشار اوراق، افزایش سرمایه شرکت‌ها از تولید حمایت کرد. اما متأسفانه تأمین مالی از بازار سرمایه برای شرکت‌های تولیدی تنها مختص دولت و انتشار اوراق دولتی بوده و این تأمین مالی به شرکت‌های خصوصی و حتی خصوصی نیز نرسیده است. لذا دولت می‌تواند با حمایت ویژه از بازار سرمایه، این بازار را برای سرمایه‌گذاری جذاب کرده و همزمان به تأمین مالی شرکت‌های دولتی، خصوصی و خصوصی بپردازد.

۹- کنترل قاچاق و مدیریت واردات در کشور: یکی از نقاط آسیب پذیر تولید، ورود کالاهای قاچاق و نبود مدیریت صحیح واردات به کشور است که رفع نشدن این معضل، مشکلات زیادی برای واحدهای تولیدی ایجاد می‌کند. با وجود کالای قاچاق در عرضه، تولیدات رسمی و قانونی کشور که انواع عوارض و مالیات‌ها را پرداخت کرده‌اند باید با کالاهایی رقابت کنند که بدون انجام تشریفات رسمی و با هزینه و زمان کمتری وارد کشور شده‌اند. بنابراین تولیدکننده ناچار است با ظرفیت کمتری تولید و حتی در مواردی مواد اولیه و قطعات صنعتی را از بازار غیررسمی تأمین کند.

۱۰- سرمایه‌گذاری خارجی و ورود ارز به کشور: توسعه زیرساخت کریدور جاده‌ای، ریلی و هوایی در کشور نیازمند ورود ارز و سرمایه‌گذاری خارجی است و باعث مهار نرخ تورم، افزایش تولید، افزایش رشد اقتصادی و کاهش کسری بودجه می‌شود. لذا سرمایه‌گذاری خارجی و ورود ارز به کشور؛ یکی از امن‌ترین راه‌های کنترل تورم است.

۱۱- جدا کردن بودجه ریالی از بودجه ارزی: انتقال درآمدهای نفتی به ترازنامه بانک مرکزی؛ همیشه باعث تورم در کشور شده است. لذا این روند باید متوقف شود و درآمدهای ارزی کشور باید صرف زیرساخت‌ها شده زیرا زیرساخت‌ها از یک طرف مصارف ارزی را کاهش داده و از طرف دیگر بر درآمدهای ارزی کشور خواهند افزود. اگر این کار انجام شود وضعیت اقتصادی ایران در میان مدت رو به بهبود نهاده و مشکلات تا حد زیادی رفع خواهد شد.

۱۲- کنترل نرخ ارز: نااطمینانی و دامنه نوسان قابل توجه در نرخ ارز امکان پیش‌بینی و برنامه‌ریزی اقتصادی را سلب می‌کند و آفت تولید است. همچنین نقل و انتقال وجوه ارزی مرتبط با صادرات و واردات کماکان موضوعی قابل توجه است و استفاده از همه ظرفیت‌ها در این رابطه باید مورد توجه قرار گیرد. بدین منظور اولاً بانک مرکزی نباید از نرخ بازار آزاد که بازار قاچاق ارز است تبعیت کند؛ یعنی نرخ ارزی را که در اقتصاد اعمال می‌کند متناظر با نرخ بازار آزاد بالا نبرد. ثانیاً اینکه بانک مرکزی باید اعلام کند تمام واردات کالاهای اساسی و مواد اولیه و کالاهایی که در فرآیند تولید استفاده می‌شوند و همچنین کالاهای سرمایه‌ای و واسطه‌ای با این نرخ اعمالی انجام می‌شود. به عبارت دیگر، بانک مرکزی فقط یک نرخ را اعلام کند و از آن تبعیت نماید و اعلام کند که همه واردات ما با این نرخ انجام می‌شود و نرخ بازار آزاد نرخ قاچاق است و با بازار قاچاق ارز هم به شدت مقابله کند. از طرف دیگر، صادرکننده را ملزم کند ارز خود را وارد کشور کند که این ارز وارد فعالیت‌های تولیدی شود. اگر نرخ ارز تثبیت شود و طی سال مقداری نرخ را پایین‌تر بیاورند، اتفاقی که می‌افتد این است که اولاً بانک مرکزی سفته‌بازی و دلالی را مهار می‌کند؛ ثانیاً اینکه می‌تواند نقدینگی را به سمت تولید هدایت کند؛ ثالثاً اینکه تورم را کنترل می‌کند و وقتی تورم مهار شود، رشد اقتصادی در جامعه ایجاد خواهد شد. لذا باید جلوی افزایش ارزش ارزهای خارجی در برابر ریال گرفته شود و ارزش پول ملی حفظ شود و سپس ارزش پول ملی بالا برده شود و پایداری ارزش پول ملی اتفاق بیفتد.

۱۳- مبارزه با تورم، عوامل و آثار آن: منظور از مبارزه با تورم؛ برنامه‌های به کار گرفته شده در راستای مبارزه با تورم است که با نرخ‌گذاری روی کالاها و خدمات انجام می‌شود. لذا با شناسایی عوامل تورم تلاش می‌شود که آن عوامل برطرف یا تضعیف شوند و به این وسیله جلوی گسترش تورم گرفته شود. در نهایت مدیران و سیاستگذاران با استفاده از روش‌هایی همچون پرداخت یارانه‌ها، تأسیس و گسترش انواع بیمه‌ها مانند بیمه بیکاری، تأمین اجتماعی و کمک به قشرهایی که از تورم آسیب می‌بینند، به مبارزه با آثار تورم می‌پردازند.

۱۴- اجرای طرح درآمد پایه همگانی: طرح درآمد پایه همگانی می‌تواند به طور همزمان، هم تورم را مهار کند و هم به رشد تولید کمک کند. با اجرای طرح درآمد پایه همگانی می‌توان فقر را از کشور ریشه‌کن کرد، نابرابری‌های

ناعادلانه در ثروت و درآمد را کاهش داد، زمینه آزادسازی تدریجی قیمت‌ها را فراهم کرد، تورم را به تدریج و به صورت پایدار مهار کرد، رشد اقتصادی پایدار را تجربه کرد و به طور کلی شاهد شکل‌گیری اقتصادی سالم بود که دو ویژگی اساسی آن کارایی و عدالت افزون‌تر است. طبق این طرح همه شهروندان یک کشور، حق دارند از یک درآمد پایه در سطح تأمین نیازهای پایه برخوردار شوند. یک مانع جدی برای اجرای این طرح در اکثر کشورها، منابع مالی عظیم لازم برای اجرای این طرح است که عمدتاً باید از طریق مالیات تأمین شود؛ اما در کشور ما، با اتکا به ثروت منابع طبیعی و دارایی‌های عظیم در اختیار دولت‌ها، این مشکل قابل حل است. مانع اساسی در مسیر اجرای چنین طرحی، قدرت مسلط ذینفعان حفظ تورم بالا و رشد پایین است، زیرا یکی از لوازم اجرای آن، حذف انواع رانت‌های موجود و توزیع درآمد یا ثروت موجود به طور مساوی بین تمامی شهروندان است. برخی از گام‌های اولیه اجرای چنین طرحی را می‌توان به صورت موارد ذیل فهرست کرد.

(۱) تک نرخی شدن دلار و واریز مابه‌التفاوت دلار دولتی و قیمت بازار آزاد به حساب شهروندان، (۲) افزایش تدریجی قیمت حامل‌های انرژی و واریز بخش عمده درآمد حاصل به حساب شهروندان، (۳) حذف یارانه گندم، آرد و نان و واریز درآمد حاصل به حساب شهروندان، (۴) فروش تدریجی سهام دولت در پالایشگاه‌ها، پتروشیمی‌ها و ... و واریز بخشی از درآمد حاصل برای بازخرید پرسنل و بخشی در قالب درآمد پایه همگانی.

۱۵- توسعه بازارهای مالی، محدود ساختن فعالیت‌های غیرتولیدی و سوداگری به ویژه در بازارهای اقلامی مانند خودرو، مسکن و مواد اولیه مورد نیاز بنگاه‌های تولیدی از طریق اخذ مالیات‌های تصاعدی از درآمدهای حاصل از این فعالیت‌ها و تشویق جریان نقدینگی فعال از این بازارها به بازار سرمایه و فعالیت‌های مولد از جمله راهکارهای مهار تورم است. علاوه بر این لازم است که اصل ۴۴ برای کاهش تصدی‌گری دولت رعایت شود و اقتصاد کشور در اختیار بخش خصوصی قرار گیرد. در این راستا سازمان‌ها، ارگان‌ها، مجموعه‌های دولتی، حکومتی و خصوصی به تدریج باید مسیری را طی کنند که به مردم واگذار شوند و مردم در اقتصاد کشور نقش بیشتری داشته باشند.

۱۶- تخصیص بهینه منابع دانشگاه‌ها برای حل مسائل کسب و کارهای کشور به نحوی که منابع در دسترس برای ایده‌یابی، طراحی، تولید و تجاری‌سازی محصولات اختصاص یابد. همچنین این باور در محافل دانشگاهی که دانشگاه منبع اصلی ساخت ایده و توسعه تولید است ایجاد شود، چرا که می‌تواند تحرکات جدیدی در مراکز آموزش عالی به وجود آورد.

۱۷- مبارزه جدی با رانت در چهار مؤلفه نفت، گاز، سیمان و فولاد در کشور، مبارزه با قاچاق کالا در راستای حمایت از صنایع و بنگاه‌های تولیدی داخلی، صیانت از بازارهای داخلی، ارائه گزارش‌های شفاف و گسترش ارتباط دولت با رسانه‌ها، مطبوعات و خبرگزاری‌ها و جلوگیری از شکل‌گیری و ترویج بی‌اعتمادی، شایعات و القای ناامیدی در فضای مجازی، تعدیل و تثبیت قیمت یارانه‌های انرژی، توسعه صنایع تبدیلی و پتروشیمی، جلوگیری از خام‌فروشی، تولید خوراک دام استاندارد و بهینه در کشور، بالابردن سطح تولید و حمایت از تولیدکنندگان داخلی که اکنون با ارز گران از کشورهای دیگر خریداری می‌کنند، ارتقای سطح دیپلماسی و سیاست خارجی در ایجاد زمینه مناسب برای عقد

تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهای خارجی، توسعه کارآفرینی و اشتغال روستایی پایدار در تثبیت بازار کار روستایی، جلوگیری از مهاجرت، آمایش سرزمین، شناسایی مزیت‌های نسبی توسعه اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی هر استان در راستای توسعه اشتغال و کاهش نرخ بیکاری، ترویج و آمایش در بخش کشاورزی به عنوان محور استقلال در اصلاح، تغییر الگوی کشت و کاشت محصولات مطابق با تقسیمات و الگوهای کشت هدفمند کشور می‌تواند از دیگر راهکارهای مهار تورم باشند.

۱۸- برنامه‌های راهبردی در حوزه‌های صنعتی مختلف تدوین شود و مطالعات مربوط به آن انجام شود. موانع و مشکلات اجرایی برای بهبود وضع اقتصادی و صنعتی کشور نیز شناسایی، دسته‌بندی و مستندسازی شوند.

۱۹- در راستای همکاری، تعریف و انجام اقدامات و رویدادهای تأثیرگذار در توسعه حوزه‌های صنعتی و یا بنگاه‌های هدف؛ دبیرخانه و شورای راهبری با مشارکت کامل ذینفعان صنعتی، سازمان‌ها، شرکت‌های مختلف و دانشگاه تشکیل شود.

۲۰- محصولات و فعالیت‌های اولویت‌دار تولیدی جهت تخصیص بهینه منابع با توجه به امکانات و منابع موجود و ظرفیت‌هایی که امکان دستیابی به آن‌ها وجود دارد، تعیین شوند.

۲۱- فعالیت‌های کارآفرینی و رویدادهای فناورانه با حوزه صنعتی منتخب هم راستا شوند و نسبت به جهت‌دهی به شرکت‌های فناور و هسته‌های نوآور مستقر در پارک‌های علم و فناوری و مراکز رشد توجه شود.

۲۲- نظامات جاری دانشگاه‌های کشور و دانشگاه‌های شاخص خارجی مورد مطالعه واقع شود. در این راستا لازم است که اصلاحات لازم بر نظامات جاری دانشگاه تبیین شود و تعریف مجدد رسالت و مأموریت اصلی دانشگاه صورت پذیرد.

۲۳- تیم اجرایی مناسب در دانشگاه و صنعت تشکیل شود، تقسیم وظایف صورت پذیرد، وضعیت کسب و کار و بازار اشتغال در سطح کشور بررسی شود و طرح جامع پیشنهادی کارگروه‌های مختلف (گزارش‌های نهایی) به همراه قوانین و مقررات مربوط به آن تدوین و اجرا شود.

۲۴- دانشگاه می‌تواند مدل مفهومی و الگوی علمی و بومی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی خاص جمهوری اسلامی ایران را طراحی نماید و جهت پیاده‌سازی مهار تورم و رشد تولید در سطح کشور اقدام نماید. بدین منظور برای تحقق این امر لازم است که مدل‌های جاری همکاری دانشگاه با صنعت مطالعه و عارضه‌یابی شوند و مدل‌های چابک و مؤثر همکاری با صنعت طراحی شوند. تجربیات و مدل‌های موفق همکاری با صنعت در دانشگاه‌های داخلی و خارجی مورد پژوهش واقع شود. مقررات مرتبط با طرح‌های پژوهشی درون و برون دانشگاهی تدوین شوند و

امکان بیشتر ارتباط دانشگاه با صنعت فراهم گردد و به نگارش پایان‌نامه‌ها و مقالات متناسب با نیازهای مطالعاتی کشور اقدام شود.

۲۵- توانمندی‌های دانشگاه، سوابق، اسناد و مطالعات پیشین جهت تعیین ظرفیت‌ها و مزیت‌های اصلی هر استان ارزیابی و بررسی شود. بدین منظور لازم است که دانشگاه‌ها و مراکز علمی در بهره‌برداری از مزیت‌های نسبی استان‌ها، استفاده بهینه از این توانمندی‌ها، در جهش تولید، بهبود شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور مشارکت داشته باشند.

۲۶- کارآموزی و کارورزی دانشجویان در جهت آسیب‌شناسی و کمک به توسعه حوزه صنعتی و یا بنگاه‌های مورد نظر انجام شود و از ظرفیت امریه‌های سربازی در حوزه ارتباط با جامعه و صنعت استفاده شود.

۲۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت در تعامل سازنده با تولیدکنندگان بایستی آن‌ها را برای دریافت مشاوره‌های علمی و تخصصی، رفع موانع و معضلات درون و برون سازمانی، امکان‌سنجی، عرضه‌یابی و آسیب‌شناسی و... به سمت دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های کشور رهنمون سازد.

۲۸- وزارت علوم الگویی از مشوق‌ها و امتیازات شغلی را برای انگیزه بخشی هر چه بیشتر اساتید دانشگاهی در جهت حضوری فعال در سطح صنعت و ارائه راه‌حل‌ها و اجرای تحقیقات کاربردی مؤثر در راستای حل مشکلات تولیدکنندگان کشور، طراحی و تدوین نماید. همچنین می‌تواند ضمن تحرک بخشی به بخش ارتباطات دانشگاه و صنعت، دانشگاه‌ها و مراکز پژوهشی کشور را به سمت و سوی پژوهش محوری با رعایت اولویت‌های و نیازهای اساسی جامعه سوق دهد.

۲۹- دفتر ارتباط با صنعت می‌تواند برنامه‌های ذیل را در دستور کار خود قرار دهد. الف) طرح مشارکت دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزشی و پژوهشی در افزایش بهره‌وری و جهش تولید صنایع کشور، ب) مشارکت دانشگاه‌ها و مراکز علمی در بهره‌برداری از مزیت‌های استانی و جهش تولید، ج) حمایت از پروژه‌های پیشنهادی مؤثر برای جهش تولید، عرضه‌یابی مشکلات و نیازمندی‌های صنعتی کشور و تعریف و تدوین راهکارهای مناسب و د) استفاده از طرح فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی در جامعه و صنعت در جهت اجرای برنامه‌ها.

۳۰- کارگروه مشترک میان وزارتخانه‌ها و دستگاه‌های اجرایی، وزارت صمت، وزارت علوم و وزارت بهداشت تشکیل شود. در این راستا توجه به موضوعاتی همچون؛ تقسیم کار ملی و تدوین برنامه‌های ویژه برای مهار تورم و رشد تولید، تعیین مأموریت‌های علمی و تخصصی مورد نیاز، برگزاری جلسات و تعاملات مستمر در راستای نیازسنجی بخش صنعت و خدمات، انجام طرح‌های پژوهشی مشترک، ایجاد فضا و بستر مناسب برای همکاری اساتید دانشگاه و کارشناسان صنعت، ایجاد زمینه برای حضور دائمی پرسنل صنعتی در محیط دانشگاه‌ها و یا برعکس به مدت چند ماه تا چند سال، تربیت نیروی متخصص مورد نیاز صنعت، استخدام پاره وقت کادر صنعتی در دانشگاه‌ها و نیز کادر علمی در صنعت برای مدت مشخص، شکل‌دهی دوره‌های کوتاه مدت مشترک پژوهشی، برنامه‌ریزی در جهت

استفاده از ظرفیت سایر دستگاه‌ها، ارگان‌ها و نهادهای تأثیرگذار در سایر بخش‌های کشور، گسترش زمینه‌های حضور دانشجویان در صنعت به عنوان بخشی از دوره کارورزی و کارآموزی و... ضروری به نظر می‌رسد.

۳۱- راهکارهای عملیاتی و مؤثر احصاء شوند. مستندسازی و جمع‌بندی نتایج و دستاوردهای طرح به صورت مستمر انجام شود و بسته اجرایی برای رفع گلوگاه‌ها و نیازهای صنعتی و تولیدی کشور تدوین شود و طرح آن برای مراجع ذی‌ربط جهت اخذ پشتیبانی لازم ارسال شود تا به مدیران ارشد کشور منعکس شود.

۳۲- رفع گلوگاه‌های تولید در صنایع منتخب با استفاده از تمامی توان تحقیقاتی و فناورانه در دانشگاه‌ها انجام شود. در این راستا لازم است که الف) دانشگاه‌ها و مراکز علمی بر توسعه مزیت‌های استانی خود متمرکز شوند، ب) همکاری و هم‌افزایی با دیگر نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط در جهت حل مشکلات و بهبود فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی انجام شود و ج) برنامه‌های موجود مانند پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، فرصت‌های مطالعاتی اعضای هیأت علمی و کارآموزی دانشجویان هدفمند شوند.

۳۳- تیم‌های منسجم تحقیقاتی در دانشگاه‌ها برای کمک به مشکلات و نیازمندی‌های صنعتی تشکیل شود. در این زمینه مواردی همچون؛ سوق دادن دانشگاه‌ها به سمت طرح‌های کاربردی، هدفمند کردن فعالیت‌های تحقیقاتی دانشگاه‌ها مثل فرصت‌های مطالعاتی، پایان‌نامه‌ها و کارآموزی، کمک به صنایع برای رفع موانع تولید و بهبود بهره‌وری، فرهنگ‌سازی برای تعامل سازنده بین صنعت و دانشگاه، رفع موانع تولید و نیز کمک به افزایش تولید و تشکیل تیم‌های منسجم تحقیقاتی در دانشگاه برای کمک به صنعت، به عنوان اهداف اصلی در نظر گرفته شود.

۳۴- همکاری مراکز و مسئولین ذی‌ربط در اجرای همه اقدامات مرتبط با طرح به منظور نیازسنجی گسترده و دقیق در ساختار اقتصادی کشور انجام شود و نسبت به یکپارچه‌سازی و بسیج ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها اقدام شود. در این راستا مدیریت قوی و تخصصی جهش تولید، مدیریت دانش و مستندسازی مسائل و راهکارهای فناورانه واحدهای تولیدی، ایجاد ثبات در تأمین مواد اولیه واحدهای تولیدی، تجمع فعالیت‌های تحقیق، مهندسی و توسعه، تخصیص بودجه پژوهش استان به جهش تولید، کمک به تشکیل شرکت‌های خصوصی و یکپارچه‌کننده محصولات، کمک به توسعه بازار داخل و خارج شرکت‌ها، نظارت مستمر بر فرآیند خرید ماشین‌آلات و انتقال فناوری، ایجاد شبکه مشاوران حرفه‌ای فنی، ایجاد چشم‌انداز تحقیق و توسعه در صنعت، کمک به شکل‌گیری شرکت‌های دانش‌بنیان جدید و کوچک حول صنایع اصلی با هدف تولید ماشین‌آلات مورد نیاز صنایع بزرگ‌تر، اتخاذ سیاست‌های مالی و مالیاتی تشویقی زمان‌دار و پلکانی برای حمایت از تولید بیشتر در نظر گرفته خواهند شد.

۳۵- توانمندی‌های فنی و مهندسی تقویت شود. در این راستا مواردی همچون؛ شناسایی نیازهای واحدهای تولیدی به فناوری و ماشین‌آلات مورد نیاز، شناسایی فناوری‌های کلیدی و گلوگاهی و برنامه‌ریزی برای تسلط بر آن‌ها، شناسایی نحوه اکتساب فناوری‌های مورد نیاز، انجام مستمر پیمایش نوآوری و حمایت از صنعتگران نوآور، برگزاری دوره‌های آموزشی و مهارتی برای صنعتگران و کارکنان صنعتی، کمک به حل مسائل فرآیندی و مدیریتی، کاهش

هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری، تقویت تیم‌های نگهداری، تعمیرات، مهندسی معکوس و کپی‌کاری در نظر گرفته خواهند شد.

۳۶- بر خلق فرصت‌های جدید تمرکز شود، فرصت‌های جدید فناورانه و تولید در دنیا رصد شود، سرمایه‌گذاران خارجی جذب شود و فرصت‌های جدید برای شرکت‌های داخلی و جبران سرمایه‌گذاری اقتصادی دولت در دانشگاه‌ها ایجاد شود.

۳۷- یکی از اقدامات پیشنهادی که دانشگاه می‌تواند در آن به طور تخصصی نقش آفرینی کند، تدوین و گزارش شاخص‌های پایش سیاست‌های اجرایی مهار تورم و رشد تولید است تا میزان تحقق برنامه‌های عملیاتی و اقدامات پیش‌بینی شده این سیاست‌ها را سنجش و ارزیابی نماید. تحقق این هدف نیاز به تسهیل روابط دانشگاه با مراکز پژوهشی اصلی کشور و نیز نهادهای تصمیم‌گیری و اجرایی مانند مجلس شورای اسلامی، نهاد ریاست جمهوری، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور، اتاق‌های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی دارد.

۳۸- دانشگاه می‌تواند جهت انجام تحقیقات بنیادی، توسعه‌ای و کاربردی در زمینه مهار تورم و رشد تولید به هدایت پایان‌نامه‌ها، رساله‌های تحصیلات تکمیلی و طرح‌های پژوهشی بپردازد و از توان پژوهشی اعضای هیأت علمی و دانشجویان و ظرفیت‌های موجود در مراکز استفاده نماید. همچنین دانشگاه با حمایت از فعالسازی مراکز رشد و تأسیس شرکت‌های دانش بنیان می‌تواند نقش به‌سزایی را در تولید و تجاری‌سازی علم، توسعه کارآفرینی و نوآوری، ارتباط با صنعت و در نهایت تحقق اقتصاد دانش بنیان ایفا نماید. بازنگری در فرآیندهای مربوط به پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشگاه و نیز مقررات مراکز رشد و شرکت‌های دانش بنیان می‌تواند در این زمینه راهگشا باشد.

۳۹- تاکنون درباره مسائل اساسی کشور که از ماهیت بین رشته‌ای برخوردار بوده است، مطالعات گروهی قابل توجهی انجام نشده است. بنابراین لازم است که مهار تورم و رشد تولید به عنوان یک موضوع بین رشته‌ای از ابعاد اقتصادی، مدیریتی، فنی، فرهنگی، مدل‌سازی و سیاسی در دانشگاه مورد پژوهش قرار گیرد و برنامه‌های آموزشی متناسب به همراه مقررات جدید طراحی شود.

۴۰- لازم است دانشگاه برای اصلاح و تغییر در شیوه‌ها و سرفصل‌های آموزشی برنامه داشته باشد تا بتواند پاسخگوی نیازهای جامعه بوده و منابع انسانی خلاق، کارآفرین و نوآور به جامعه تحویل دهد. در این راستا پیشنهاد می‌شود فرآیند

بازنگری در سرفصل‌های دروس دانشگاهی از سطح گروه‌های آموزشی در دانشگاه شروع و بدین منظور فرآیندهای کاری لازم تصویب شود.

۴۱- در راستای افزایش بهره‌وری سرمایه انسانی؛ کارگاه‌های آموزشی، همایش‌ها و سخنرانی‌های علمی در سطح مدیران، اعضای هیأت علمی، کارکنان و دانشجویان برگزار شود و از ظرفیت‌های موجود در دانشگاه مانند نشریات، فصلنامه‌ها، صفحات اینترنتی و سایر ابزارها و وسایل ارتباط جمعی استفاده شود.

۴۲- مطالعات بازار در سطح منطقه‌ای و جهانی برای طراحی، توسعه و تولید انبوه و اقتصادی محصولاتی که توان ارزآوری و کاهش فشارهای ناشی از تحریم‌های بین‌المللی را داشته باشند و عرضه آن‌ها در بازارهای جهانی، انجام شود. این موضوع باید مورد تأکید قرار گیرد که حتی با وجود تحریم‌ها؛ اگر تولیدکنندگان ما محصولی با کیفیت و قیمت مناسب و ارزش آفرینی بالا عرضه کنند، بازارهای جهانی شیوه خرید و پرداخت بهای آن را خود پیدا خواهند کرد.

۴۳- در امور اجرایی درون دانشگاه به اصلاح الگوی مصرف، صرفه‌جویی در هزینه‌ها و استفاده بهینه از منابع و دارایی‌های موجود توجه شود و خرید کالاها، اقلام و مواد مصرفی دانشگاه از بین تولیدات داخلی انجام شود.

۴۴- دانشگاه‌ها می‌توانند؛ الف) الگوها و مدل‌های تولید علمی محصولات در سطح انبوه را ارائه کنند، ب) روش‌های تولید کالاها و ارائه خدمات به شکل اقتصادی را برای برطرف کردن نیازهای اصلی کشور طراحی نمایند و ج) در تداوم مسیر شرایط لازم برای ورود به بازارهای جهانی با مزیت‌های رقابتی قابل قبول را به وجود آورند.

۴۵- لازم است دولتمردان نگرش خود را از دانشگاه صرفاً تئوریک و آموزشی به دانشگاه تولید کننده ارزش افزوده تغییر داده و تخصیص منابع به واحدهای دانشگاهی را بر مبنای تولید ارزش انجام دهند. در این راستا لازم است که شیوه آموزش از آموزش‌های تئوریک به آموزش‌های کاربردی از طریق برقراری ارتباط صحیح و مستمر بین دانشگاه و واحدهای کسب و کار تغییر یابد. علاوه بر این با تغییر نظام ارتقاء و پاداش به سمت حل مسائل واحدهای اقتصادی، می‌توان انرژی و انگیزه خوبی در دانشگاهیان به وجود آورد.

۴۶- برای تأمین منابع مالی به منظور اجرای تحقق مهار تورم و رشد تولید، می‌توان پیشنهادات ذیل را ارائه نمود.
الف- با سرمایه‌گذاران علاقمند برای مشارکت در اجرای طرح‌های مورد نیاز هماهنگی و مذاکره انجام شود. ب- از بودجه‌های تخصیص داده شده دولت در حوزه اشتغال، جهش تولید و توسعه روستایی استفاده شود. ج- از منابع موضوع ماده ۵۶ قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (موضوع اختصاص ۱٪ اعتبارات تخصیص یافته هزینه‌ای به استثنای فصول (۱) و (۶) و در مورد شرکت‌های دولتی از هزینه‌های غیرعملیاتی برای امور پژوهشی و توسعه فناوری) جزء ۲ بند (ه) (موضوع اختصاص ۱۰٪ اعتبار برنامه پروژه‌های کاربردی دستگاه‌های اجرایی به پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی) و بند (ح) تبصره ۹ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ کل کشور (موضوع اختصاص ۴۰٪ هزینه امور پژوهشی شرکت‌ها، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت جهت حل مسائل خود از طریق توافق‌نامه با دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی) استفاده مناسب شود.

۴۷- بهبود سیاستگذاری و برنامه‌ریزی

- ۱-۴۷- اهداف کلان اقتصادی نظام در بازه زمانی بیست ساله تعیین شوند.
- ۲-۴۷- راهبرد و برنامه‌های سالانه و چند ساله اقتصاد کشور و نظام معطوف به اهداف تعیین شده طراحی شوند.
- ۳-۴۷- شاخص‌های سنجش وضعیت اقتصادی کشور تعریف شوند.
- ۴-۴۷- اندازه‌گیری، سنجش و ارزیابی واقعی فعالیت‌های شرکت‌های دانش بنیان در افزایش تولید ملی انجام شود.
- ۵-۴۷- طرح‌های راهبردی مشخص درباره تولیدات خرد و کلان بر اساس اولویت‌های کشور طراحی شود.
- ۶-۴۷- ساختارهای اقتصادی کشور بر اساس نظریه‌پردازی‌های بومی و به کارگیری آموزه‌ها و اسناد بالادستی از جمله سیاست‌های کلی مهار تورم و رشد تولید در قوانین و دستورالعمل‌ها باز مهندسی شود.
- ۷-۴۷- قوانین برنامه‌ای و مهم نظیر رفع موانع تولید، بهبود محیط کسب و کار به ویژه دانش بنیان‌ها تصویب شود. بدین منظور ضروری است که مجلس شورای اسلامی در راستای عملیاتی شدن راهبرد اقتصاد دانش بنیان و جهت شتاب دادن به شکل‌گیری شرکت‌های دانش بنیان در کشور، حرکت رو به جلوی زیست بوم فناوری و نوآوری در کشور را تسریع کند.
- ۸-۴۷- به منظور رفع ضعف قوانین و بروکراسی اداری کافی است که مقررات شرکت‌های دولتی و غیردولتی در حمایت از شرکت‌های فناور و دانش بنیان بررسی شود.
- ۹-۴۷- مدیر مشخص برای مدیریت و راهبری مسائل مرتبط با تحول در تولید و هماهنگ‌سازی همه مجموعه‌ها در راستای این هدف مشخص تعیین شود و از انحراف در برنامه‌ها با اقتدار کامل در مجموعه دولت جلوگیری به عمل آید.
- ۱۰-۴۷- هیأت‌های اقتصادی، مدیریتی، روانشناسی، جامعه‌شناسی و ... برای تصمیم‌سازی و آموزش کارآفرینان عرصه تولید به عنوان حلقه مفقوده تولید دانش بنیان تشکیل شوند.
- ۱۱-۴۷- دانشگاه‌ها و محیط‌های علمی و تخصصی باید با استفاده از امکانات تحقیقاتی و مطالعاتی و آزمایشگاهی خود، از این واحدها حمایت علمی کنند.
- ۱۲-۴۷- سازمان توسعه و تجارت و سفارتخانه‌های جمهوری اسلامی؛ امکانات، تسهیلات و حمایت‌های لازم برای حضور در نمایشگاه‌ها و سمینارها و همکاری‌های بین‌المللی را برای این شرکت‌ها فراهم آورند.

۴۸- ایجاد سامانه‌های مدیریت و راهبری

- ۱-۴۸- سامانه اطلاعات پایه کشوری در حوزه اقتصادی طراحی شود.
- ۲-۴۸- سامانه تولید قادر به پاسخگویی به نیازهای جامعه و بازار داخلی و خارجی طراحی گردد.

- ۴۸-۳- یک سامانه منسجم توزیع چابک از تولید تا بازار و سفره مردم طراحی و پیاده‌سازی شود.
- ۴۸-۴- پایگاه جامع اطلاعات شرکت‌های دانش بنیان به تفکیک نوع فعالیت، محل فعالیت، توانمندی‌ها و ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل ایجاد شود.
- ۴۸-۵- سامانه پرسرعت، یکپارچه و فراگیر توزیع کالا در کشور برای حذف واسطه‌ها و دلالتی‌های کاذب طراحی شود.
- ۴۸-۶- پلتفرم‌های خدمات محور در حوزه مشاوره و یا مانیتورینگ تولید دانش بنیان راه‌اندازی گردد.
- ۴۸-۷- بانک اطلاعات نیازهای اقتصادی کشور بر اساس موضوع و اولویت تهیه شود.
- ۴۸-۸- سیستم اطلاعات یکپارچه کسب و کارها بر اساس زیربنای یک زیست بوم فناوری در تمام زمینه‌های تولیدی طراحی و اجرا شود.

۴۹- تقویت شرکت‌های دانش بنیان

- ۴۹-۱- تسهیل، بهره‌گیری و پشتیبانی از فعالیت‌های شرکت‌های دانش بنیان صورت پذیرد.
- ۴۹-۲- مشکلات شرکت‌های دانش بنیان موجود آسیب شناسی شوند و مورد حل مسأله واقع شوند.
- ۴۹-۳- بسترهای حمایتی از شرکت‌های دانش بنیان برای اخذ استانداردهای فنی، مدیریتی و تجاری جهانی و ورود به عرصه‌های بین‌المللی و نمایشگاه‌های بین‌المللی ایجاد شود.
- ۴۹-۴- آموزش و حمایت از شرکت‌های دانش بنیان در تجاری‌سازی و بازاریابی فرهنگ‌سازی عمومی در جهت خرید محصولات دانش بنیان از طریق تشویق و حمایت از صنایع داخلی در مقابل محصولات رقبای خارجی انجام شود.
- ۴۹-۵- از تبدیل شدن شرکت‌های دانش بنیان به شرکت‌های تجاری صرفاً وارد کننده محصولات خارجی با نام و نشان تجاری جدید جلوگیری شود.
- ۴۹-۶- توسعه کمی و کیفی شرکت‌های دانش بنیان و کارآفرین بر اساس هوشمندسازی، آینده‌پژوهی، تحول اساسی در تولید، معیارهای بومی و اثربخشی واقعی مورد نظر واقع شود.
- ۴۹-۷- بین شرکت‌های دانش بنیان رقابتی‌سازی صورت پذیرد و این شرکت‌ها از هر گونه ساختارهای بوروکراتیک و قوانین و مقررات دست و پاگیر دور نگه داشته شوند.
- ۴۹-۸- از مسائل نهضت تولید دانش بنیان توسط دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه و سایر مراکز آموزش عالی و تولید علم اقتصادی به صورت تخصصی پشتیبانی شود. همچنین برای علاقمندی و گرایش نخبگان و دانشگاهیان به سمت شرکت‌های دانش بنیان ایجاد انگیزه شود و ترغیب مناسب صورت پذیرد.

۴۹-۹- بانک‌ها و صندوق‌های حمایتی تخصصی در حوزه‌های مختلف تولید توسعه یابند و از شرکت‌های دانش بنیان و نیازهای اقتصادی نهادهای حاکمیتی، حمایت‌های اعتباری نمایند. در این راستا؛ پرداخت تسهیلات هدفمند (وام‌های با بهره پایین یا بدون بهره با زمان تنفس کافی به شرکت‌های دانش بنیان) در جهت تأمین سرمایه و نقدینگی مورد نیاز این شرکت‌ها می‌تواند، افزایش یابد.

۴۹-۱۰- شرکت‌های دانش بنیان به سمت و سوی اولویت‌های اصلی و نیازهای فوری و خنثی‌سازی تحریم‌ها سوق داده شوند و شتاب‌دهنده‌های واسطه‌ای میان مراکز علمی و دانشگاه‌ها ایجاد شوند.

۴۹-۱۱- ایجاد هدفمند توسعه شهرها و مناطق دانش بنیان، فعال‌تر شدن پارک‌های علم و فناوری و مراکز وابسته به آن، تعمیق ارتباط مراکز رشد فناوری با واحدهای تولیدی در نظر گرفته شود. چرا که این عوامل بستر ساز نقش آفرینی بهتر این شرکت‌ها خواهند بود و رونق واحدهای تولیدی و صنعتی، رونق تولید و رونق اقتصادی را باعث خواهند شد. ایجاد هدفمند توسعه شهرها و مناطق دانش بنیان، فعال‌تر شدن پارک‌های علم و فناوری و مراکز وابسته به آن، تعمیق ارتباط مراکز رشد فناوری با واحدهای تولیدی در نظر گرفته شود. چرا که این عوامل بستر ساز نقش آفرینی بهتر این شرکت‌ها خواهند بود و رونق واحدهای تولیدی و صنعتی، رونق تولید و رونق اقتصادی را باعث خواهند شد.

۴۹-۱۲- ارتقای شبکه‌های اجتماعی به گونه‌ای که کیفیت مشابه خارجی را داشته باشد، در دستور کار سیاستگذار قرار گیرد. همچنین فراهم‌سازی امکان تبلیغات در سایر رسانه‌ها نظیر رادیو و تلویزیون با هزینه ارزان برای این دسته از شرکت‌ها می‌تواند راهگشا باشد. لذا چنانچه شبکه‌های اجتماعی داخلی بتوانند در جذب تعداد قابل توجه مخاطب و در عین حال فراهم‌سازی بستری برای تبلیغات ارزان و کم هزینه موفق عمل کنند، بخش عمده‌ای از نگرانی این دسته از شرکت‌ها از ناحیه محدودسازی شبکه‌های اجتماعی خارجی رفع خواهد شد.

۴۹-۱۳- از آنجا که ارتقای سطح شاخص‌های تحقیقاتی در جهت تحقق رشد اقتصادی بالا در کشور، مستلزم تخصیص بودجه کافی و حذف نگاه هزینه‌زا به مقوله پژوهش است، لذا انجام اقدامات اساسی در جهت جبران بخشی از کسری بودجه پژوهش و شرکت‌های دانش بنیان، افزایش بودجه تحقیق و توسعه درون سازمانی، تقویت برند، ثبت اختراع، تولید درون‌زای دانش فنی و ... در بخش عمومی و خصوصی امری ضروری به نظر می‌رسد.

۵۰- اصلاح سیاست‌های اقتصادی اشتغال‌زایی

۵۰-۱- ارزش افزوده در حوزه‌های انرژی، پتروشیمی، کشاورزی، دامپروری، صنایع پیشرفته، بهداشت، گردشگری، دانشگاه‌ها و ... ایجاد شود.

۵۰-۲- به افزایش سهم تعاونی‌های تولید و بخش تعاون اقتصاد و سهم آن‌ها در تولید و اقتصاد توجه شود.

۵۰-۳- اقتصاد کشور مردمی شود و تولیدات کشور به مردم واگذار شوند.

۵۰-۴- کالاهای ضروری و تولیدات کشاورزی در راستای خود اتکایی کشور اولویت بخشی شوند.

- ۵-۵۰- نسبت به بازار و نیازمندی‌های آن بر اساس داده‌های واقعی کسب و کارها شناخت ایجاد شود.
- ۶-۵۰- استعدادها و سرمایه‌های انسانی جوان و نخبه جذب شوند. سرمایه‌گذاری‌های دانشی و نوآوری در تمامی حوزه‌های زندگی صورت پذیرد و پایگاه یکپارچه دانش شهری ایجاد شود.
- ۷-۵۰- حجم فزاینده نقدینگی کشور به سوی تولید ملی از طریق تحول در بورس و در نظام بانکداری کشور سوق داده شود و با کنترل فرآیندهای تولید و استفاده از مدیریت بهره‌وری؛ قیمت‌های تولیدات داخلی کاهش یابند.
- ۸-۵۰- بهره‌وری و اثربخشی واحدهای تولیدی افزایش یابد و تولید دانش بنیان و بومی مبتنی بر نیروی کار ماهر، امکانات، خلاقیت و نوآوری و متناسب با مزیت‌های اقتصادی انجام شود.
- ۹-۵۰- جنبه‌های ارزشی، انسانی و اجتماعی مصرف کنندگان کالا در نظر گرفته شود و جایگاه افراد مولد در تمام زمینه‌ها خصوصاً محصولات مبتنی بر ارزش افزوده و دانش بنیان ارتقاء یابد.
- ۱۰-۵۰- قطب‌های تولیدات کشاورزی در استان‌های دارای زمین‌های حاصل خیز ایجاد شود.
- ۱۱-۵۰- واردات کالاهای غیر ضرور خارجی توقف شود و هزینه‌های تمام شده تولید و تبلیغات کاهش یابد. همچنین لازم است که انگیزه و فرهنگ مصرف کالاهای داخلی در بین مردم ایجاد شود و افزایش کیفیت تولید داخلی و مبارزه جدی با قاچاق کالا صورت پذیرد.
- ۱۲-۵۰- از هرگونه فعالیت‌های بنگاه‌داری و غیر مولد بانک‌ها جلوگیری شود و فعالیت‌های بانک‌ها با فعالیت‌های تولیدی کشور، همراستاسازی شود. علاوه بر این؛ ضروری است که واسطه‌های زاید حذف شوند و هزینه‌های دلالی که موجب گرانی کاذب قیمت‌ها و مانع تولید ملی می‌شوند، افزایش یابند.